

Kriisitilanteesta puhuminen koulussa

POMM1100

Eero Väisänen, Emma Maaranen, Siiri
Nieminen & Virpi Manninen

Taustaa

**Miten puhua koulussa tapahtuneesta
väkivaltatilanteesta lasten ja nuorten kanssa?
-webinaari**

- » AVIn järjestämä koulutus, kouluttajana Poijula
- » Kohdennettu erityisesti opettajille ja muulle koulun henkilökunnalle
- » Koulutus järjestettiin huhtikuun alussa 2024, Vantaan kouluampumisen jälkeen

Asiantuntijan haastattelu

Sairaanhoitaja, kriisityön
erikoistumiskoulutus, kriisikeskus Mobile

1. Millaisia kriisitilanteita olet työssäsi kohdannut? Mitkä tilanteet ovat olleet helppoja, entä vaikeita?
2. Millaisia kokemuksia sinulla on kriisityöstä?
3. Minkälaista tukea lapset ja nuoret kaipaavat?
4. Mitä asioita lapset ja nuoret yleisimmin kysyvät tai pyytävät?

Asiantuntijan haastattelu: vastaukset

- *Kriisi*: aina yllättävä tilanne, johon ei ole pystynyt valmistautumaan. Se on asia, joka horjuttaa ihmisen turvallisuutta ja hallinnan tunnetta
- Tilanteet ovat usein haastavia, sillä niissä on monia muuttujia
- “Normaalin” elämän säilyttäminen kriisin jälkeen tärkeää

Asiantuntijan haastattelu: vastaukset

- » Lapsilta vaaditaan paljon suorittamista, läsnäolo jää valitettavan usein puuttumaan
- » Sosiaalisen median vaikutus
- » Lasten ja nuorten kohdalla **vastuu siirretään usein koululle**, mutta tätä kautta tarvittavaa apua ei välttämättä saa
- » Vanhempien tuen tarve lisääntynyt

Aktiviteetti: keissityöpaja

- » Jakaudutaan 4 ryhmään
- » Jokaiselle ryhmälle annetaan käsiteltäväksi yksi keissi, jossa on tarve käsitellä kriisitilannetta koulussa
- » Aikaa **x** minuuttia, lopuksi yhteinen purku

Keissi 1

Pitkittynyt ja yhteiskunnallisesti laaja konfliktitilanne, jossa tapahtuu jatkuvasti muutoksia

- Kuinka huomioit laajojen kokonaisuuksien kohdalla oppilaan ikä- ja kehitystason asiasta puhuessa?
- Miten purkaisit tilannetta oppilaan kanssa, joka kokee aiheesta jatkuvaa stressiä?
- Kuinka hallitset omia tunteitasi ja mielipiteitäsi tilanteessa?

Keissi 2

Vakava onnettomuus tai tapaturma koulussa, esimerkiksi tulipalo tai luokkatoverin sairaskohtaus

- Miten toimisit tilanteessa, jossa yksi luokkasi oppilas saisi vakavan sairaskohtauksen, tai jos luokassasi syttyisi tulipalo?
- Miten käsittelisit asiaa luokassa/koulussa?
- Millä tavoin saisit oppilaille turvallisuuden tunteen?

Keissi 3

Päihteiden käyttö yhden tai useamman oppilaan toimesta

- Miten toimisit, jos tietoosi tulisi oppilaiden päihteiden käyttöä?
- Miten käsittelisit asiaa muiden luokkalaisten kanssa?

Keissi 4
Vanhempien ero

Oppilas kertoo sinulle, että hänen vanhempansa ovat päättäneet erota ja muuttaa erilleen.

- Millaista tukea voit itse opettajana antaa oppilaalle?
- Mitä sellaista tukea oppilas saattaa tarvita, jota et itse pysty tarjoamaan? Millä tavalla autat oppilasta eteenpäin?

Miten puhua koulussa tapahtuneesta väkivaltatilanteesta lasten ja nuorten kanssa?

- Vanhempien ja koulun tulisi toimia samoilla periaatteilla
  - Tärkeää puhua tapahtumista oikeilla nimillä niin koulussa kuin kotona!
- Traumatietoinen toimintatapa → ei hoideta traumaa, vaan edistetään toipumista
- Tunnista trauman vaikutukset → tiedosta tunnista ja ohjaa hoitoon
- Osalle luontaista keskustella aiheista, toiselle voi olla vaikeaa

- *“Traumatisoitunut nuori tarvitsee kasvatusta”*
  - Ongelmallista käyttäytymistä ei voida sallia traumaan perustuen, voidaan vaatia vastuunottamista ja tukea normaalia kehitystä

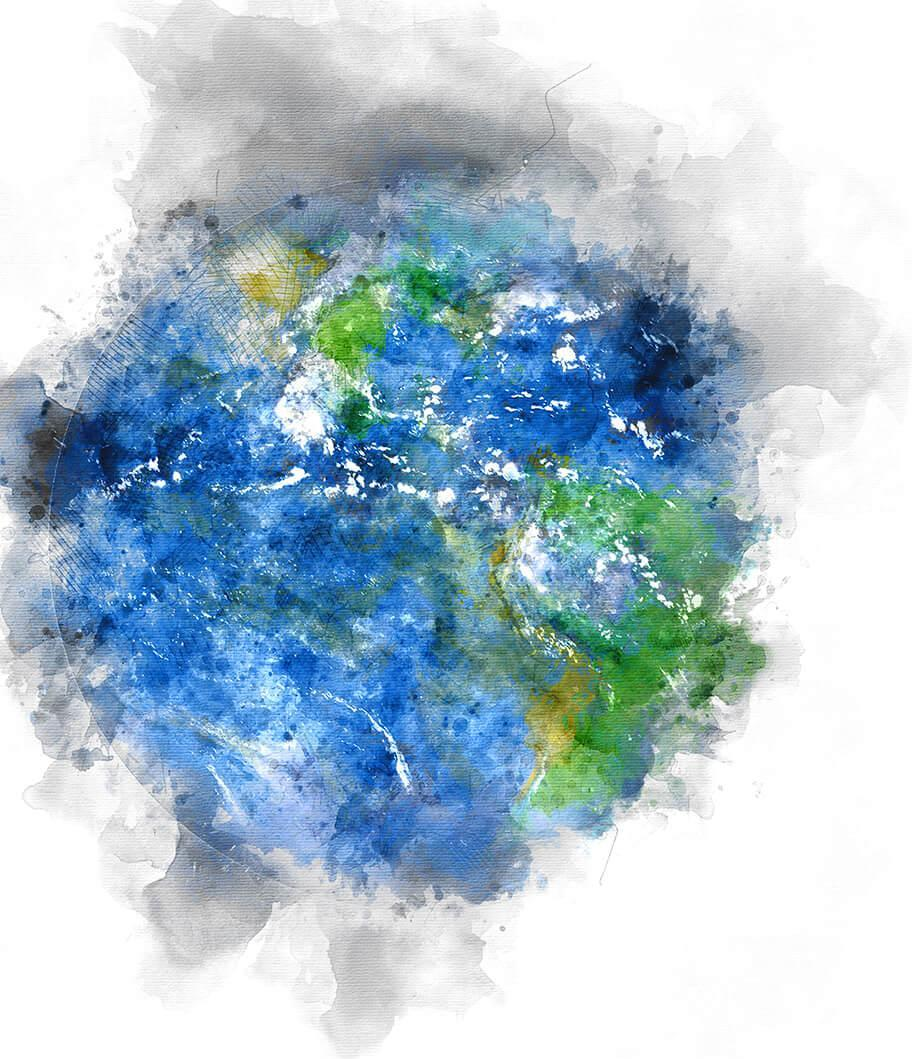
Toimintamallit kriisitilanteessa

- Turvallisuuden tunne
- Järjestä aikaa puhumiselle
  - Selitys kehitystasoon sopivana
- Tarkista turvallisuusmenettelyt
- Tarkkaile lasten vointia
- Rajoita tapahtumien seuraamista
- Normaali rutiini → säännöllisen aikataulun noudattaminen voi vaikuttaa rauhoittavasti ja vahvistaa turvallisuutta. Myös uni, ravinto ja liikunta sekä koulutehtävät tärkeää muistaa!

Mitä koulussa voidaan tehdä?

- **Traumatapahtuman jälkeen**
  - Luokkahuonekeskustelut
  - Itseapukeinojen opettaminen
  - Moniammatillinen yhteistyö
  - Hoitoon ohjaaminen
- **Preventio:** väkivalta, koulukiusaaminen, rasismi
- **Perushuolenpito:** psykologinen ensiapu ja kriisi-interventio, ohjaamisen arviointi ja hoitoon ohjaus
- Työterveyshuolto huolehtii henkilökunnasta

Kiitos!

Kysymyksiä tai kommentteja?

LÄHTEET

- Soili Poijula (traumakeskuksen toimitusjohtaja, psykologi, psykoterapeutti ja kouluttajapsykoterapeutti) **Miten puhua koulussa tapahtuneesta väkivaltatilanteesta lasten ja nuorten kanssa?** 3.4.2024 luento. AVI-kouluttaa.
- Asiantuntijahaastattelu, kriisikeskus Mobile